

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous
I la setmana que ve:
Torna la Nit de les Religions

Estils

CRISTIANISME D'ORIENT PER A OCCIDENTALS

Catherine Hueck Doherty descriu a Pustínia l'esperitualitat russa de la solitud i com és possible traslladar la Pustínia oriental al món tecnificat d'Occident.

que va passar pel fet d'aprendre grec i hebreu per poder copsar millor els significats de cada paraula. Conscient que la Bíblia, com la psicoanàlisi, “podia convertir-se en un alliberador que esclavitzava, si la considerem tan sagrada que al seu davant només hi caben la repetició o l'adoració piadosa”. “Repetida sense parar, o ni tan sols oberta, la Bíblia queda reduïda al silenci, sense interpretació”, i un respecte extrem al llibre dels llibres “deixa l'esperit en la incapacitat de fer-ne una lectura viva, de trobar-hi cap nou accés, d'apropriar-se personalment el seu contingut”.

Espai obert per parlar

I d'aquesta lectura viva, una pregunta inicial, torbadora: “La psicoanàlisi m'ha ensenyat que l'esperit humà no silenciava una memòria sense cap motiu. ¿Havíem reprimat la Bíblia? Per què? Què contenia que fos tan perillós? Vaig pensar, doncs, que, després de l'experiència de la psicoanàlisi, i amb ella, seria interessant llegir a partir d'aquest nou desvetllament aquelles Escripures sobre les quals s'havia fonamentat la nostra civilització; i també seria interessant intentar comprendre per què la nostra cultura, que les

Procés

Es fa una lectura revivint cada paraula, escoltant-la, assaborint els matisos

conservava, semblava com si al mateix temps les volgués amagar”.

Aquesta lectura no es conformava només amb els Evangelis, i començava per la Torà per entendre'n tot el context. “Vaig decidir tornar a la lectura dels dos Testaments, no perquè volgués barrejar les dues religions sinó perquè constitueixen tots dos la memòria dels pobles als quals pertanyo. A més, fent-ho així, no actuo pas de manera diferent de Freud, que no va aturar la seva reflexió únicament en l'una o l'altra d'aquelles tradicions. De fet, resulta ben difícil treballar aquells dos conjunts de textos sense adonar-se de l'absoluta filiació del segon Testament en relació amb el primer, una filiació no pas amagada sinó reivindicada al llarg dels Evangelis, que tan sols la pèrdua de la memòria jueva per part dels cristians els ha pogut fer desconèixer”.

Es una lectura de lectures, revivint cada paraula, escoltant-la i assaborint-ne els matisos, el que amaga i revela. “Que la Bíblia sigui el llibre més comentat permet també, en la meua opinió, que s'hi trobin sempre coses noves: on dos, tres o cent han parlat ja per dir coses diferents, l'espai queda obert a qualsevol paraula que no rebi els comentaris anteriors com una ordre de callar, sinó com una invitació a parlar també”, conclou Balmory. —

pon la multiplicitat de les veus que, de generació en generació, les narren i conversen gràcies a elles: “Si aquells textos constitueixen la nostra memòria, cada itinerari, cada experiència humana, els pot tornar a visitar. Si són de debò la nostra memòria, han de contenir el que calgui perquè puguin ser llegits de nou fins a la fi dels temps. És el mateix que passa amb la vida de cada persona, que, fins a l'últim moment, pot descobrir un sentit nou al seu esdevenir des del començament. Reivindicco aquí la llibertat jueva: tantes interpretacions per a cada verset com hebreus hi havia al Sinaí (600.000)”.

És una interpretació lenta, molt lenta, que es va despertar en aquelles primeres converses al parc entre rialles infantils i complicitats i

Marie Balmory: psicoanalitzar la Bíblia

Entre l'experiència de l'inconscient i del diví, l'autora parla de noves lectures que es poden fer d'aquest text

L'autora francesa Marie Balmory.

FRAGMENTA

timoniatge i recorregut, ens endinsa en aquesta interpretació on casa dues maneres –la religiosa i la psicoanalítica– que acostumen a maliciar-se l'una de l'altra, però que ella considera compatibles: “De fet –diu–, el relat bíblic no usa més elements màgics i meravellosos que el tractament psicoanalític. Explico, lleigeixo de manera reveladora unes experiències humanes fundadores que qualsevol pot descobrir també a poc a poc en la seva pròpia vida si es deixa conduir i il·luminar per la paraula inconscient en ell”.

Del Gènesi al relat d'Abraham, de la gestació del poble d'Israel a Jesús, els seus comentaris enriqueixen i ens obren a noves lectures d'una manera imprevista, lliure. Perquè, com ella mateixa confessa, a la invulnerabilitat de les Escripures hi res-

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Desgranar lectures plenes de matisos no és fàcil, però alhora és imprescindible si volem que realment ens interpel·lin pel que ens diuen, i no pel que altres han dit que diuen. Els textos sagrats tenen aquesta capacitat, si els deixem, de parlar-nos a cau d'orella, una orella que escolta i interpreta, que rep. ¿Qui no s'ha sentit atret per aquesta rebuda despullada –si és que això és possible– de tota referència imposada, de tot context històric, de qualsevol imposició? És com si se'ns revelés aquí i ara, submergint-nos en un mar de referències tan polisèmiques que el que hem rebut serà al mateix temps inconclús, obert a altres escoltes. Aquest exercici no s'atura mai: llegir –escoltar– una veu i alhora sintetitzar-la interiorment. Són freqüències no sempre distants, tot el contrari: íntimes.

Fa més de trenta anys, quan la psicoanalista bretona resident a París Marie Balmory recollia de l'escola els seus fills, anava amb altres mares als parcs que envolten la Torre Eiffel a parlar una estona mentre els nens jugaven i berenaven. Aquell

Destacada

S'ha convertit en una de les intèrprets més originals de la Bíblia

grupet de mares –a vegades algun pare o avis, puntualitza ella– van anar consolidant-se com un espai de conversa al voltant d'algunes vivències i lectures, fins que de mica en mica la Bíblia es va situar en el cor d'aquestes reunions. Era una exegesi “salvatge”, com diu Balmory, per fer-la sense acompanyament ni guia, dones que es troben i opinen, reflexionen en comú, aporten les seves experiències. I ella, com a psicoanalista, no podia deixar de banda aquesta doble filiació, atreta per la psicoanàlisi, interpel·lada pel relat bíblic.

Un nou llibre en català

Amb el temps, s'ha convertit en una de les intèrprets de la Bíblia més originals. A casa nostra l'editorial Fragmenta ha publicat en els últims anys alguns dels seus llibres, com *L'origen diví. Déu no ha creat l'home* (2008), *El monjo i la psicoanalista* (2013), *Anirem tots al paradís. El Judici Final en qüestió* (2013, juntament amb Daniel Marguerat) i, ara, *El sacrifici prohibit. Freud i la Bíblia*, on l'autora comença amb una frase que és, en ella mateixa, tota una declaració de principis: “Ja fa força anys que lleigeixo l'obra de Freud i que també lleigeixo la Bíblia, i no vull deixar de banda ni l'una ni l'altra”.

El llibre, farcit del seu propi tes-

Gent

TEXT:
XXXXXXXXXXXXXX

OPINIÓ

Mullar-se de llibertat

EULÀLIA FANAR

INVESTIGADORA EN TEMES DE GÈNERE I CONFLICTE

Aquest mar ens mulla mentre nosaltres hi deixem tot l'estrès, malestar, angoixes. La sorra ens abraça els peus i les nostres trepitjades d'asfalt i tensió s'esvaeixen. Tot torna al seu lloc. Com cada estiu. I amb aquest capvespre de platja, ni opinions, ni expectatives, ni pors o ràbies. Només ser... Només? No, sempre més, perquè aquest 'només' ens remet a una exclusió, a una mancança, com si no en tinguéssim prou amb ser, com si tot el que anem construint per sobreviure fos imprescindible per viure. Carcasses, màscares, projeccions, traumes... Tot a la motxilla que, ara, descansa al costat de la tovallola, no gaire lluny d'on trenquen les onades, però sí prou lluny per veure-hi la distància, per girar-li l'esquena i quedar-nos així, quietes, mullades pel mar, contemplant l'horitzó.

I amb el sacseig de l'aigua, arriben també frases, veus d'una altra riba, esperances apagades, ofecs, crits davant de

Recordem un mar que també és frontera, cementiri, infusió d'anhels i il·lusions. Un mar que també mulla els peus de l'altre riba

fronteres que no s'obren. L'horitzó també és això: no hi ha evasió possible. No hi ha aïllament, mirar cap a una altra banda és veure altres dignitats no sempre recolzades.

Sí, l'horitzó asserena, el mar ens torna a connectar amb la nostra essència. I, des d'allà, tornem a recordar un mar que també és frontera, cementiri, infusió d'anhels i il·lusions. Un mar que també mulla els peus a l'altra riba, en aquest mateix instant, mar que treu angoixes i pors, horitzó que no es veu mur, sinó llinard on començar de nou. Peus mullats per una mateixa aigua, peus on corre la mateixa sang d'una humanitat sovint massa parcel·lada, massa en ella mateixa, capficada en les pròpies motxilles a la sorra, motxilles que vigilem amb desconfiança, plenes no del que som, sinó del que tenim... Al mateix temps, humanitat, sempre, sempre, amb aquesta capacitat de submergir-nos i nedar. Lliures, malgrat tot.

GETTY

Quisque ut arcu augue, vitae aliquet Morbi vel risus lacus, eu tristique

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (fo-tol)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl. Maecenas suscipit feugiat lii, nec bibendum orci mi in elit. In ante leo, blandit noe sIn sit amet risus velit. Nulla ac dolor magna, id eleifend velit. Quisque consequat diam in eros suscipit eu fringilla arcu faucibus. Aenean vel diam est, non sodales neque. Fusce sed molestie ipsum. Nam et sagittis purus. In pretium condPraesent varius aliquet purus, laoreet placerat massa tincidunt sed.

Aenean ipsum mauris, rhoncus non cursus id, gravida a metus. Curabitur porta hendrerit sem, nec interdum mauris mattis sed. Vivamus interdum nibh ut enim tin-

cidunt eget feugiat ligula condimentum. In auctor arcu et tortor lacinia bibendum. Proin quis facilisis elit. Nullam in ligula ipsum, nec tincidunt arcu. Duis semper sem in turpis consequat sed convallis velit gravida. Sed quis nibh quis mi eleifend suscipit a sit amet nibh. Quisque id tincidunt eros. Pellentesque purus sapien, feugiat ut sollicitudin eu, condimentum sit amet erat. Curabitur consequat, dolor eget lacinia sollicitudin, eros sem vehicula tortor, id venenatis mauris augue ut sem. Nulla vitae nunc risus. Pellentesque habitant morbi tristisque senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Aenean ultrices faucibus purus. Donec ac diam tortor. Suspendisse ut libero vel urna lacinia cursus. Quisque vitae accumsan erat.

Aenean eget elit quis turpis venenatis lobortis non ut risus. Duis a arcu porta metus consectetur pellentesque. Nullam interdum malesuada suscipit. Pellentesque habitant morbi tristisque senectus et netus et malesuada

TítolMauris imperdiet, augue vel

160 caràcters aprox. Nulla facilisi. Etiam sed dapibus tortor. Praesent fringilla faucibus libero, tincidunt dictum purus condimVestibulum aliquet Proin a purus nibh. Donec lacus magna, aliquet ut lobortis at, semper et tortor. Nam vehicula, elit eu .Praesent vitae nulla sed nunc placerat congue. Sed dapibus dolor ut sem consectetur quis tempor lorem mollis. Mauris rutru.Aenean scelerisque Aenean ultrices faucibus purus. Donec ac diam tortor. Suspendisse ut libero vel urna lacinia cursus. Quisque vitae

accumsan erat. Aenean eget elit quis turpis venenatis lobortis non ut risus. Duis a arcu porta metus consectetur pellentesque. Nullam interdum malesuada suscipit. Pellentesque habitant morbi tristisque senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Phasellus tempus, lorem et blandit imperdiet, lorem justo ullamcorper velit, ut rutrum ante dolor vel nibh. Maecenas quis tellus sed augue hendrerit hendrerit non eu tellus. Duis at purus non felis malesuada pharetra sed id nibh. Cum sociis

FIRMA FOTO